

Свети Сава - Литерарни и ликовни радови ученика IV₁

Свети Сава

Одрекао се трона и моћи да би се замонашио једне ноћи !
Вукана и Стефана, браћу своју, помирио и вратио им добру вољу.
Посветио је живот да заједници помаже, а то већина не може.
Просветитељ, добротинитељ, учитељ свима,
Свети Сава био је међу првима!

Мила Драшковић IV₁

Свети Сава

Имамо светих толико много, који нас према чистом небу воде високо.
Ипак је посебан Свети Сава, не само зато што је слава.

Школска је слава, разуме се, зна се, ал` за живота он примаше на се
велико бreme што злато носи, па му из срца скромност пркоси.

Срби богатство пишу са Бог и ето животног подвига тог.
У нашим срцима сија лекција велика, важна, једнако снажна,
као и вера наша чиста, да душа може да заблиста,
више од злата, драгог камења, и само с вером настају знамења.

Ето сведочите и ви сами о животима многим у тами
јер они немају Светог Саву, а ми га славимо к`о школску славу.

Многе су песме о Сави писане, многе су и брисане.
Ја сада мало друкчије зборим, да се срцем Светосавским
за спасење свога рода са безумљем изборим.

Тај Савин живот о коме пишемо много је више од тог што дишемо.
И немој само писати строфе и читати јер тако кажу старији,
учитељи и сви други, већ пробај, живи, једнако чисто
к`о Свети Сава и биће ти, видећеш, исто.

И о теби ће песме писати, када си рођен,
ко су ти отац и мати, како ће ти се деца звати.

А ми то можемо, такви се рађамо,
само да светли пут нађемо.

Виктор Вања Блам IV₁

Свети Сава

Свети Сава је био српски принц, монах, игуман манастира Студенице, књижевник, дипломата и први архиепископ. Пре него што се замонашио, име му је било Растко Немањић. Био је најмлађи син великог жупана Стефана Немање. Имао је два брата, Вукана и Стефана. Родио се око 1175., а умро 14. јануара 1236. Растка није занимало да ојача државу, проводио је време слушајући и читајући хришћанске легенде. Млади принц је био веома вољен од стране својих родитеља и околине.

Након пораза на Морави 1190. године, Стефан Немања је почео да гради манастир Студеницу. Планирао је да тамо буде сахрањен. Током прављења манастира Растко је дошао у додир са монасима и испосничким животом. То га је навело да размисли о одласку у манастир. Од монаха сазнао је да постоји место Света Гора, где се монаси посвете Богу, посту и молитви.

Растку је Захумље дато на управљање, тада је заменио свог стрица кнеза Мирослава. Имао је петнаест година. Његов одлазак на Свето Гору се вероватно догодио 1192. или 1193. године. Чим је напунио седамнаест година побегао је са очевог двора и замонашио се. Стефан Немања је послао потеру за несталим Растком. Стигли су га тек на Светој Гори. Он је преварио потеру и док су спавали се замонашио под именом Сава.

Прочуло се да се српски принц замонашио. Сава је молио да га гледају као обичног калуђера, али га монаси и игумани ипак јесу разликовали. Био је у посети манастиру Ватопеду. Из манастира Св. Пантелејмона прешао је у Ватопед. Тамо је провео неколико наредних година. Сав новац који је добио од браће и родитеља потрошио је донирајући манастиру. У манастиру Ватопед направио је три цркве: цркву Богородице на граду, на пиргу цркву Преображења и цркву Св. Јовану Златусту. Сава је својим родитељима слао писма да се замонаше. Немања је 25. марта 1196. године предао власт средњем сину Стефану Првовенчаном.

Након што се замонашио и добио име Симеон, Стефан Немања је мало остао у манастиру Студеници. На Свету Гору отишао је 2. новембра 1197. године. Монаси су молили Саву да оде у Цариград код цара Алексија III и заврши ствари за Ватопед. Мислили су да ће он као владичкин син боље одрадиди посао од игумана. Сава је тражио од цара Алексија III да дозволи обнову запуштених манастира, укључујући и Хиландар. Пошто је цар то одобрио, почетком 1198. је почела обнова Хиландара. Сава добија савет да на Светој Гори направи српски манастир. Цар даје дозволу да Хиландар постане имовина Симеона и Саве.

Када је Хиландар изграђен, Сава је имао двадесет три године. По правилима се за игумане бирају старији монаси, те је за првог игумана Хиландар изабран монах Методије. Сава је пронашао једно веома лепо место усред Кареје, те је ту сазидао цркву коју је посветио Светом Сави Јерусалимском. У тренутку када је Симеон прешао у Хиландар, био је стар и изнемогао. Смирено је чекао смрт јер је имао живот испуњен добрим и корисним радом. Преминуо је 13. фебруара 1200. године. Очева смрт је задала огроман бол Сави који га је свечано сахранио. Након Немањине смрти Сава је остао у Хиландару са петнаестак монаха. Он је дубоко веровао да ће се састати са оцем у вечном животу после смрти. Тај бол је ипак преузео превласт над вером, ма колико она била јака.

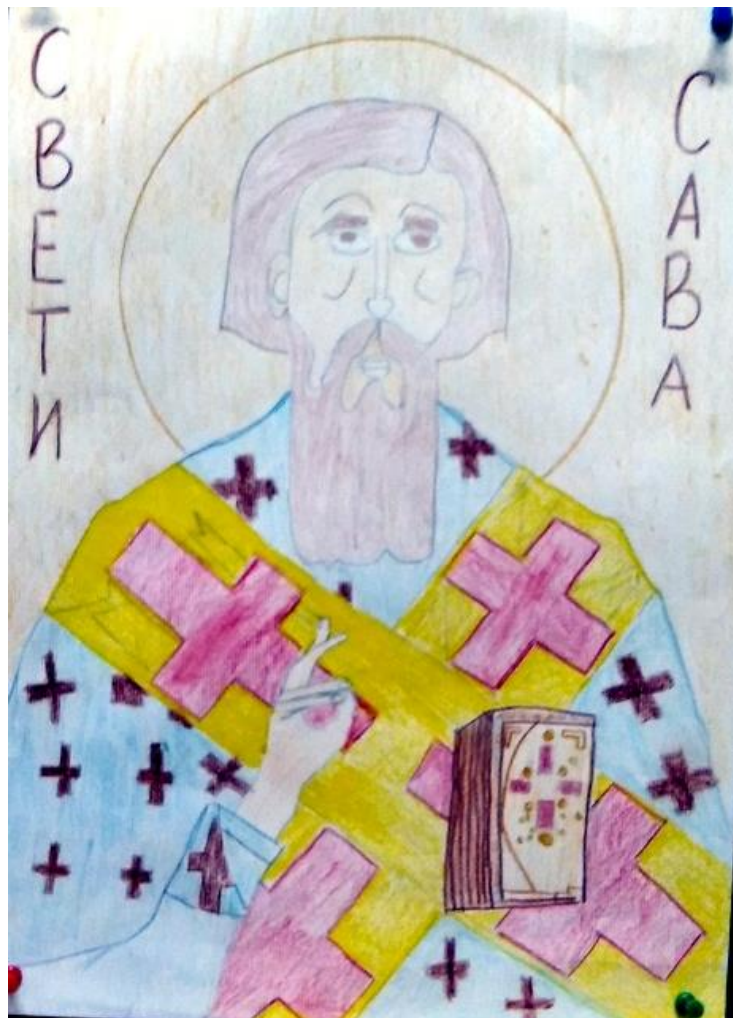
После Немањиног одласка на Свету Гору, Вукан се удружио са Угарском. Стефан Првовенчани је покушао то да

омете, али није успео. Несумњиво је било да ће доћи до сукоба меу браћом. Сава и Немања су то знали и били су веома забринуте. Чим је Немања преминуо, браћа су се отворено сукобила. Дошло је до грађанског рата. Вукан је уз помоћ Угарске скинуо брата са трона и завладао Србијом. Међутим Стефан је у лето 1203. године уз помоћ бугарског цара Калојвана успео да сузбије брата. Грађански рат је направио пустош у земљи.

Крсташи су заузели Цариград 1204. године. Уништили су Византију и почели ширити власт. Један део војске је заузео Свету Гору. Сава добија поруку од браће да донесе Немањино тело у Србију. Упркос свим опасностима донео је тело које је сахрањено у манастиру Студеници. Прича каже да је Сава над очевим ковчегом помирио браћу. Повратак Саве у Србију догодио се 1208. године. Тада је постао игуман манастира Студенице. Тамо је наставио живот какав је проводио на Светој Гори.

На Стефана су пошли Андрија Други и латински цар Хендрик. Првовенчани је отишао у Студеницу и молио Саву за помоћ. Сава је охрабрио брата. Под утицајем братовљевих савета Стефан је ипак успео да одбрани земљу. Првовенчани је имао идеју да се покори папи и да из Рима тражи круну. Сава се није сложио и љутит је отишао из Србије. Након његовог одласка долази папски легат и венча Првовенчаног за краља у 1217. године.

На Савином другом путу у Јерусалим купио је кућу Јована Богослова. У тој кући се одржала тајна вечера у којој је био Христ и дванаест апостола. На повратку из Свете Земље, Сава пролази кроз Бугарску. Умире 14. јануара 1236. године у Трнову.

Свети Сава - Ликовни радови ученика 1з

